

Van de Voorzitter

Sinds langere tijd heeft het bestuur van de Witrik weer een fysieke vergadering gehad op maandag 2 juni in Rogat.

Op de agenda van het secretariaat stond de goedkeuring van het ontwerp voor een nieuwe Witrikfolder.

En de penningmeester presenteerde een gezonde jaarrekening van de Stichting, de donateurs verzoeken zijn reeds verzonden.

De Witrikdag is vastgesteld op zaterdag 4 oktober 2025.

En bij agendapunt 9 van de agenda, wie wordt onze nieuwe voorzitter? Daar heeft het bestuur unaniem mij, Arie van Buuren benoemd. Met mijn gezondheid gaat het steeds beter, dus ik ga de functie invullen.

Ik ben emeritus veehouder, de enige witrik die ik nog heb staat achter in de tuin (zie foto).

Vrijdag 13 juni had ik mijn eerste overleg samen met de keurmeesters, Jan Fred Nijman en Jan van de Braak over: Plan van aanpak versie 7 over het keuren van de dieren. Zie verderop in de bode, bericht van Jan Fred over keuren en aanmelden.

Wij wensen u als Stichting de Witrik een mooie zomer met af en toe wat regen in de nacht en goed vakantieweer.

Arie van Buuren (06-48726835)

Secretariaat
Pytsje van der Veen
It Skeanpaed 3
9287 NL Twijzelerheide
stichtingdewitrik@gmail.com

Witrikdag 2025

Evenals vorige jaren organiseren we op de eerste zaterdag van oktober een dag voor alle liefhebbers van witrikken.

Dat wordt dus 4 oktober. We ontvangen u dan graag in het Brabantse Oploo, waar we de gast zullen zijn van de familie Kusters. Ze hebben een hoogproductief melkveebedrijf waar het aantal witrikken de laatste jaren flink gegroeid is. In de Witrikbode van de herfst 2024 hebben we al aandacht besteed aan dit bedrijf.

Noteer alvast de datum, hopelijk tot dan!

Save the date:
zaterdag 4 oktober 2025

Jong leven

Wilco Wolters heeft een bloemenkwekerij in Twello. Maar hij heeft ook een paar witrikkoeien. Daar lopen een paar prachtige kalveren bij, zoals te zien is op de foto's die hij ons toestuurde.

De koe Beitske is gekocht van de familie van der Veen. Vader van het kalf is de stier Eelke, fokker van deze stier is H. Hofstra te Slappeterp.

Bijzondere rassen op YouTube

Hallo,

Ik ben Jeff Korsmit, hobbyboer en houder van paarden, schapen, ganzen en kippen (helaas nog geen witrik koeien!). Enkele weken geleden ben ik samen met een Poolse vriend van mij genaamd Przemek Tesak, die voor de Witrikbode ook een stukje heeft geschreven, op een tour door Nederland gegaan. Op deze tour hebben we allerlei houders van zeldzame Nederlandse en buitenlandse huisdierrassen bezocht om video's te maken voor zijn YouTube kanaal @rasystaropolskie. Hierop showt Przemek zo veel mogelijk bijzondere rassen, meestal in Polen, maar omdat ik weet dat ons mooie landje ook veel bijzondere dieren huisvest, en dat op een klein oppervlak, heb ik hem kunnen overtuigen om hierheen te komen om hier te filmen.

Zo hebben we ook twee plekken bezocht waar witrik koeien liepen. De eerste was Schutte Speckle Park (@schuttespecklepark op Instagram) in Raalte, waar boerin Esmeé ons haar prachtige witrik gekleurde Canadese Specklepark kudde liet zien. Vooral haar dekstier Lucas maakte een imposante indruk. Deze vleeskoeien zijn een lust voor het oog, en straks ook in de pan!

En we zijn ook in Fryslân langs geweest bij de voor jullie welbekende familie van der Veen, waar we ook zeer hartelijk ontvangen werden door Pytsje en haar vader. Bij het zien van deze kudde, ging stiekem een lang gekoesterde wens in vervulling.

Ik wist al zeker een jaar of 15 van het bestaan van deze bijzondere koeien, maar aangezien ik zelf uit Etten-Leur tegen de Belgische grens kom, had ik nooit echt een reden om de reis naar Fryslân te maken. Tot nu! En wat waren ze mooi!! Ook Prezek was erg enthousiast en werd vooral wild van de vale Witrikken, temeer omdat ze in Polen besloten hebben om alleen rode en zwarte witrikken te erkennen en de valen daardoor zowat op uitsterven staan. Dit terwijl ook deze kleur historisch gezien belangrijk cultureel erfgoed is.

Genetisch onderzoek naar kleur is in Polen nog niet zo heel ver en zo wordt bijvoorbeeld ten onrechte gedacht dat vaal een verdunkleur is van rood terwijl het "verdunde" zwarte dieren zijn. Przemek zet zich dan ook hard in om ook, voor het te laat is, de laatste vale witrikken van Polen erkent te krijgen. En wat ik zelf stiekem hoop, is dat als dat dan eenmaal gelukt is, er mettertijd een paar mooie vale Witrik vaarsjes en stiertjes vanuit Fryslân richting Polen mogen verhuizen. Want de genen van die bijzondere Friese koeien zullen daar een zeer waardevolle aanvulling zijn om de Poolse witrik populatie een goede boost te geven.

Nogmaals dank aan Pytsje en haar vader voor de hartelijke ontvangst! En hopelijk duurt het niet nog eens 15 jaar voor ik weer eens langs kom om de koeien te bekijken, maar ik kom zéker terug!

Jeff Korsmit

Old Polish Breeds

Origineel artikel vertaald naar Nederlands

Deze karakteristieke kleur van runderen, met een witte streep over de rug, komt voor in veel delen van de wereld, zelfs in Tanzania. In Europa worden ze al eeuwenlang gefokt in Nederland, Zwitserland, Zweden, Groot-Brittannië en Polen.

Mijn naam is Przemek, ik kom uit Polen en ik beheer het YouTube-kanaal "Old Polish Breeds". Ik bezoek eigenaren van met name oude rassen van lokale landbouwhuisdieren en maak daar amateurfilms over, samen met hun dieren. Op dit moment heeft mijn kanaal 125 miljoen weergaven en 168 duizend abonnees. Op deze manier promoot ik bedreigde rassen. Ik heb met succes paarden gepromoot in Polen, met name koudbloedige paarden van het type Sztum en Sokólski, Karpatische geiten, Żłotnickie bonte varkens, groenpotige kippen, Pools rood vee en mijn geliefde witrugrunderen.

In Polen bestaat sinds 2014 een fokkersvereniging voor dit ras: de Poolse Vereniging van Witrug Rundvee Fokkers. De stamboeken en de erkenning van de stieren worden beheerd door de afdeling rundvee van de Universiteit voor Levenswetenschappen in Lublin, onder leiding van prof. Witold Chabuz. Het ras valt onder het programma voor de bescherming van genetische hulpbronnen, omdat het na de Tweede Wereldoorlog bijna volledig uit het land verdwenen was.

Ik bezocht Nederland met een camera, en Jeff Korsmit hielp mij bij het organiseren van deze reis. Hij vond fokkers die bereid waren mee te werken aan de opnames. Het doel was om kennis te maken met jullie inheemse rassen. Ik heb Friese paarden gezien, Nederlandse krielkippen, oud Fries rundvee, Brandrode runderen en natuurlijk mijn favorieten: de witruggen.

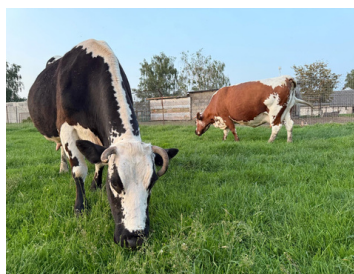
Toen we de boerderij van Pytsje van der Veen bezochten, die runderen met deze kleur fokt, was ik erg enthousiast. De boerin is aangesloten bij stichting de Witrik. Het bleek dat zij veel weet over de genetica van deze kleur. In Polen zeggen ze alleen maar dat deze kleur dominant is, en dat is alles wat er wordt gezegd over de overerving. Op dit moment zijn er in mijn land ongeveer 1.500 koeien opgenomen in het programma voor genetische hulpbronnen, en bijna 20 lijnen van stieren. Gelukkig is het programma niet volledig gesloten, en worden onder bepaalde voorwaarden nieuwe dieren toegelaten.

Mijn vragen aan Pytsje hielden niet op. Ik heb veel geleerd over de erfelijkheid van deze vachtkleur, en ik neem die kennis mee terug naar Polen. Er zullen twee films gemaakt worden over de genetica van witrugrunderen, waarin onder andere het wit worden van deze runderen wordt uitgelegd — iets waar Poolse fokkers momenteel mee worstelen — en wat de resultaten kunnen zijn van het kruisen van deze kleur met gevlekt (bonte) vee.

Ik ben lid van de fokkersclub in Polen van dit rundvee, maar als liefhebber fok ik ze zelf niet. Ik hoop dat de kennis die ik van jullie heb opgedaan, en de artikelen die de fokker mij heeft gestuurd, het verdere werk met de Poolse lokale variant van deze runderen zullen vergemakkelijken.

Przemek Tesak

Witrikregistraties

Door het gelukkige herstel van Arie van Buuren en de komst van Jan van de Braak is de registratiecommissie nu op grote sterkte.

Vandaar dat we iedereen vragen om hun dieren op te geven voor registratie. Het gaat dan om vrouwelijke dieren die minimaal één keer gekalfd hebben en mannelijke dieren van 1 jaar en ouder.

Het registreren is gratis, er wordt een kleine vergoeding voor reiskosten in rekening gebracht. Bij een totaal veebestand van minder dan 10 GVE is dat € 15, bij veestapels van totaal 10 GVE of meer is dat € 25. Wij komen graag bij u en wij verzorgen ook voor Witriken van het dubbeldoeltype de opname in het paraplubestand.

U kunt uw dieren opgeven bij Jan Fred Nijman per e-mail op janfrednijman@gmail.com of per telefoon / WhatsApp op 06-51255123. Bij opgave graag de levensnummers vermelden.

Jan Fred Nijman

Open dag familie Koeman

De familie Koeman in Oostzaan, erkend fokbedrijf voor de witriken, houdt op 23 augustus open dag. Velen van ons zullen zich herinneren dat wij twee jaar geleden bij de witrikdag te gast waren op dit bedrijf.

Nieuwe folder

De nieuwe folder is uit! De oude waren bijna op en bovendien is het secretariaat van de Stichting vorig jaar gewijzigd. De afgelopen maanden heeft stagiaire Sannah aan een nieuwe uitgave gewerkt. En het ziet er prima uit.

De nieuwe folder is in voldoende mate beschikbaar. Wilt u bijdragen aan de bredere bekendheid van de witrik, dan kunt u de folders aanvragen bij het secretariaat: stichtingdewitrik@gmail.com.

